I. SOUTENDAM,

SPECIMEN LITTERARIUM INAUGURALE

CONTINENS

OBSERVATIONES NONNULLAS

IN

HOMERUM ET SCENICOS.

SPECIMEN LITTERARIUM INAUGURALE

CONTINENS

OBSERVATIONES NONNULLAS

IN

HOMERUM ET SCENICOS.

SPECIMEN LITTERARIUM INAUGURALE

CONTINENS

OBSERVATIONES NONNULLAS

IN

HOMERUM ET SCENICOS,

QUOD,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI

SIMONIS VISSERING,

PHIL. THEOR. MAG. LITT. HUM. ET IUR. ROM. ET HOD. DOCT. ET IN FACULT. IUR. PROF. ORD.

ET

NOBILISSIMAE FACULTATIS PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITTERARUM HUMANIORUM DECRETO,

Pro Gradu Doctoratus,

SUMMISQUE IN PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITTERARUM HUMANIORUM DISCIPLINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

In Academia Lugduno-Batava,

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,

DEFENDET

IANUS SOUTENDAM,

DELFENSIS,

IUR. ROM. ET HOD. DOCT.

AD DIEM XII DECEMBRIS A. CIↃIↃCCCLV, HORA III—IV.

LUGDUNI-BATAVORUM,

APUD JAC^M^. HAZENBERG CORNELII FIL^M^.,

BIBLIOPOLAM.

EX TYPOGRAPHEO J. G. LA LAU.

Parentibus.

HOMERICA.

Hom. Il. 2. 316.

Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.

Locus iam olim a viris doctis varie tentatus, sed, ut mihi videtur, nondum persanatus. Nam licet DAWESIUS pro vitiosa forma δ' ἐλελιξάμενος egregie restituerit δὲ Ϝελιξάμενος [1]), in ultimo huius vers. voc. corruptela latet, quam frustra tollere conatus est vir ille Homericae linguae peritissimus sospitatorque optimus. In Miscell. Crit. p. 143, (cf. ibid. p. 39 seq. in edit. tert. Lips. 1800) postquam de verbo Ϝελίσσειν nonnulla disseruit, sic pergit: „Quod

---

[1]) *Ϝελίσσειν* de serpentium tortu solemne est, teste Il. 22. 93 seqq.:

Ὡς δὲ δράκων ἐπὶ χειῇ ὀρέστερος ἄνδρα μένῃσι,
βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ'·
σμερδαλέον δὲ δέδορκε, Ϝελισσόμενος περὶ χειῇ.

Ibid. 11. 38 seq.: *αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ*
κυάνεος ϜεϜέλικτο δράκων κ. τ. ἑ.

„vero sequitur in eodem versu ἀμφιαχυῖαν plane „portentum est. Principio enim verbum Homericum „est ϜιϜάχω (!), non ἰάχω. Deinde ut ἰάχω itidem „fuerit, habebimus participium non iam ἰαχυῖαν „sed ἰάχουσαν. At praesens-perfectum exinde for„matur ἴαχα atque hinc participium ἰαχυῖαν. At „prima syllaba non nisi producta; nam hoc postulat „augmenti ratio. Eam vero hic corripi videmus. „Quid autem si legamus — λάβε ϜεϜιϜαχυῖαν? „Proferat saltem cui ὑγιέστερον quidquam suppe„tit." Recte DAWESIUS vidit voc. ἀμφιαχυῖαν duplici vitio laborare, medicinam vero adhibuit morbo peiorem. Nam quid, quaeso, sibi vult monstrosa partic. forma ϜεϜιϜαχυῖαν, portentum pro portento, a DAWESIO excogitata? Saniora igitur proferenda sunt.

Iam constat voc. ἀμφιαχυῖαν corruptum esse, et propter digamma verbi ἰάχειν [1]), et quia terminatio

---

[1]) Non opus erit, opinor, demonstrare hoc verbum, quaeque inde derivantur, digamma sibi praefixa habuisse; quamquam non sum nescius inter viros doctos de digammatis vi et natura quaestiones agitari, quas carminum Homericorum accuratius studium componet. LENNEPIUS τῷ Ϝ consonantis vim non tribuit, quum Hesiod. Theog. 69: περὶ δ' Ϝίαχε γαῖα μέλαινα scribendum esse censuerit. Similem errorem commisit Scut. Herc. 111, ubi οὐδ' Ϝιφικλείδην ferri

partic. in *υῖαν* repugnat probae quam dicunt temporum derivationi. Nam quod traditur de perfecti secundi particip. a verbo *Fιάχειν* formato, nihili est nec ullo poëtae confirmatur testimonio, quum voc. *ἀμφιαχυῖαν* nullibi nisi nostro loco occurrat [1]). Genuinae formae sunt *ἰάχων*, *ἰάχουσα*, *ἴαχον*, quae praefixo digammate apud HOMERUM et HESIODUM usurpantur. Quae participii terminatio in Cod. Ambros. lectionis varietate exhibetur, quam vide apud BUTTMANNUM, Scholia in Odyss. p. 589 [2]).

Sed ne sic quidem res melius sese habet, nam duplici etiam difficultate premitur. Primum enim, si legimus *ἀμφιFιάχουσαν*, metrum pessumdatur; deinde, quod non minoris est momenti, verbum *Fιάχειν* nostro loco non convenit. Ad priorem difficultatem removendam olim correctionem proposui,

---

posse videtur viro in critice linguae epicae exercenda peritissimo. Dubitat tamen in annot. ad Scut. Herc. 404, quum scribat: „*fuitne* „*δεινὴ δὲ Fιαχή*?"

1) Quae *ἅπαξ εἰρημένα* vocantur vocabula suspecta sunt et plerumque corruptelam arguunt. Cuius rei exempla apud Homerum hic illic obvia, critica ars in diem magis magisque tollere studet et ad suam quaeque formam revocare. Cf. Hom. Il. I. edid. v. GENT, qui in annot. eiusmodi *ἅπαξ εἰρημένα* complura notavit felicique manu emendavit.

2) In Iliad. fragmm. Ambros. legitur: „*αμφιαχουσαν*; sed manus posterior suprascripsit *υιαν*."

quam CICERONI debitam, meliora edoctus falsam esse cognovi. Notum est, CICERONEM nonnullos versus Homericos exercitationis causa Latino sermone expressisse. De Div. 2. 30 Agamemnonis orationem (Il. 2. 299—330) Latinis versibus persecutus, locum nostrum sic convertit:

„Corripuit pullos: quos cum consumeret octo,
„Nona *super* tremulo genctrix *clangore* volabat."

Quo duce, pro praepos. ἀμφὶ coniiciebam ὑπὲρ et versum sic legebam:

Τὴν δὲ Fελιξάμενος πτέρυγος λάβ' ὑπερFιάχουσαν.

Sed quoniam CICERO in Homericis Latine transferendis liberius egisse videtur et mutatio nimis violenta neque probabilis admodum mihi displicebat, oratoris auctoritati parere recusavi, contra ex ipsius poëtae sermone et usu, quae optima emendandi via habenda est, verisimilem lectionem expiscari sum conatus.

Verbum *Fιάχειν*, ut supra dixi, nostro loco est ineptum. Significat: *sonum edere, strepere* [1]). Quae

---

[1]) De qua signific. cf. Symb. litt. V. I. p. 140. Apud seriores transitive usurpatur. Vid. PASSOW. ed. quint. in voc. ἰάχω.

verbi significandi potestas licet non plane a loci sensu abhorrere videatur, tamen aliud verbum exquisitius reique naturae magis conveniens requiritur. Quod illi, qui Homerica carmina paullo diligentius triverit, statim in mentem veniat necesse est. Exstat autem apud HOMERUM verbum ἀχέειν (ἀχέϜειν), quod de dolore vel potius de luctu solemne est, inprimis vero in eos cadit, qui suorum cladem vel infortunium lugent. Argumento sint: Il. 9. 567 [1]); Od. 2.23 (ἀχέϜϜων); 11.194; 15.360 [2]). Compositum autem cum praepos. ἀμφὶ optime nostro loco quadrat. Quemadmodum enim vers. super. ἀμφιποτᾶσθαι dicitur pullorum mater, hîc quoque cum verbo ἀχέϜειν praep. ἀμφὶ recte iungitur, qua clangor avis *circumvolantis* significaretur. Nec desunt apud HOMERUM exempla verborum strepitum notantium, quae cum praep. ἀμφὶ sunt composita. Vidd. Il. 12. 160; 21. 408; Od. 10. 227. Eiusdem analogiae verba exstant: Il. 16. 192; Od. 4. 820; 14. 381, cet. quae SEBERI Index Hom. exhibet. — Quibus rationibus adductus non

---

[1]) De Il. 1. 34 dubitatur. Cf. annot. ad. h. v. apud V. GENT, lib. supr. laud. — 'ΑχέϜων verum puto.

[2]) Apud Hesiod. Scut. Herc. 93 leg.: Ϝῆν ἀϜάτην ἀχέϜων κ. τ. ἑ. cf. LENNEPIUS ad h. l.

dubito, quin HOMERO suum restituam, revocando genuinam, ni fallor, lectionem: *ἀμφαχέFουσαν*. Iam totus versus sic evadit:

τὴν δὲ Fελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφαχέFουσαν.

HOMERUM imitatus est MOSCHUS Idyll. 3. 21—26. Sic etiam EURIPIDI, Herc. fur. 1039 seqq.:

> *Ὁ δ', ὥς τις ὄρνις ἄπτερον καταστένων*
>
> *ὠδῖνα τέκνων, κ. τ. ἑ.*

locus Homericus ob oculos fuisse videtur. —

Non prorsus abs re fore arbitror, si hac opportunitate locum indicavero, ubi verba *ἰάχειν*, *ἀχέειν*, *χέειν* et *ἀχέειν* (*ἠχέειν*) [1]) inter se confusa magnis turbis ansam dederunt. Invenitur hymn. Hom. in Pana XIX. 18. Librorum lectio est: *θρῆνον ἐπιπροχέουσα, χέει μελίγηρυν ἀοιδήν.* Locutionum autem: *χέειν φωνήν* [2]), *χέειν αὐδήν* [3]), *καταχέειν ἀοιδήν* [4]) de cantu lusciniae et cicadae frequens est

---

[1]) Secundum BUTTMANNUM Lexil. II. p. 118. 3 et inprimis p. 120. 5. — Sed exempla in hymnis desiderantur verbi *ἀχέειν*, (prisca forma pro *ἠχέειν*) cum accusat. iuncti, quum de lectionibus *οὔτ' ἀχέειν* (hymn. in Dem. IV. 479) et *στοναχήσεται* (hymn. in Aphrod. III, 253) non constet inter eruditos. Cf. praeter BUTTMANNUM l. l., HERMANNUS, Homeri Hymni et Epigramm. in annot. ad utr. l.

[2]) Od. 19. 521. [3]) Hesiod. Scut. Herc. 396. [4]) O. et D. 544.

usus apud HOMERUM et HESIODUM; sed versamur in carmine recentioris fabricae neque genuina lingua epica conscripto [1]). Porro displicet repetitio in vocc. ἐπιπροχέουσα χέει. ILGENIUS correxit: ἐπιπροχέουσ' ἀχέει; ingeniose quidem, sed verbi ἀχέειν exquisitae significationi hîc vix locus esse potest [2]). RUHNKENIUS emendavit: ἐπιπροχέουσ' ἰαχεῖ, quam correctionem, reposito tamen ἰάχει, in textum recepit HERMANNUS. Perperam, ni fallor. Licet enim digamma verbi ἰάχειν, quo tempore hymnus in Pana componeretur, perierit, puto tàmen de antiquo verbo, *sonum edere, strepere* significante, ne cogitari quidem posse. Nullum enim, quod scio, apud HOMERUM vel HESIODUM occurrit exemplum, quo verb. ἰάχειν cum obiecto iunctum est, quemadmodum nostro loco factum esse videmus; ubique intransitive, addito adverbio, legitur; etiam apud Epicos seriores, qui verbo ἰαχεῖν, quod transitivam habet significationem, uti solent, ubi, *quod cum clamore emittitur*, indicare volunt. Unde sequitur

---

1) Argumento sit v. 36, ubi verb. ἰδέσθαι digamma respuit. Voc. ἠχώ nihil probat, quum iam mature τὸ F amiserit. Cf. v. GENT, lib. I. p. 39 et 53.

2) Cf. omnino BUTTMANNUS lib. I. p. 117. seq.

formam ἰάχει cum accusat. compositam esse vitiosam. Recte igitur RUHNKENIUS ἰαχεῖ emendavit, quae recentior verbi forma hîc omnino requiritur, qua obiectum ἀοιδὴν regatur. Cff. hymn. in Dem. 20 et complures loci Tragicorum: AESCH. Sept. 868; EUR. Phoen. 1523; Herc. fur. 1026; passim apud ARIST. v. c. Ran. 217 [1]). Ab ἰαχεῖν fut. et aor. ἰαχήσω et ἰάχησα prodierunt, quum in carminibus Homericis et Hesiodeis non nisi tertia pers. sing. et plur. imperf. ἴαχε, ἴαχον, (semel ἰάχεσκε) atque partic. praes. ἰάχων, ἰάχοῦσα, ἰάχοντος, ἰάχουσαν, ἰάχοντα, ἰάχοντες usurpantur. HERMANNUS autem in annot. ad v. 18 se ideo ἰάχει reposuisse dicit, quod hac forma in praesenti tempore uterentur Epici; sed falsum hoc est. Nusquam enim praesens tempus apud Epicos vere sic dictos legitur, ut vidimus; ex partic. forma hoc tantum conficere licet, Epicos, si opus fuisset, praesens ἰάχω ceterasque personas usurpasse

---

[1]) ARIST. Eq. 1016 seq.:

Φράζευ, Ἐρεχθείδη, λογίων ὁδόν, ἣν σοι Ἀπόλλων
ἴαχεν ἐξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων. κ. τ. ἑ.

manifestam linguae epicae, qua oracula edi solebant, continent imitationem. Pro ἣν leg. esse puto ᾗ, ita ut ἴαχεν more Epicorum absolute ponatur. Locum sic verto: „Dic, Erechthei fili, oraculorum viam, *qua* tibi Apollo ex adyto vociferabatur per tripodes valde honoratos."

et quidem intransitive, quemadmodum imperf. et partic. apud eos occurrunt, nunquam vero transitive, quod in Epico poëta ne recentiore quidem admittendum videtur. — Statuendum ergo arbitror, quum constet ceterorum in hunc versum coniecturas nihil habere, quo se commendent, neque formam ἰάχει cum obiecto stare posse, RUHNKENII emendationem, quae probabilis est et Graeci sermonis usu confirmatur, esse recipiendam.

Il. 4. 148 seqq.

Fρίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα Fάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ὡς ἔFιδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς·
Fρίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἈρηFίφιλος Μενέλαος.
ὡς δὲ Fίδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
ἄψορρόν Fοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.

V. 151 voc. νεῦρον offendit. Lexicographi afferunt quidem significationem, sed, ut saepius, fictam nullisque testimoniis firmatam. Νεῦρον hoc loco (sic illi) pro νευρὴ positum est, et significat: arcûs chordam, ut supra v. 122. Sed quid, quaeso, sibi velint arcûs chorda et sagittae cuspides e vulnere prominentes? Neque praetervidendum est voc. νεῦρον

esse ἅπαξ εἰρημένον, quod vitii latentis suspicionem valde confirmat. Medicinam quaerenti mihi se obtulit voc., quod semel iterumque apud poëtam nostrum occurrit neque ab hoc loco alienum videtur. Nimirum voc. μηρὸς volo, quo pars corporis significatur Menelai, quam sagitta transfixerat; quod in praecedentib. inde a v. 132—147 manifeste indicatur. Ipsum voc. numero plurali usurpatur v. 146, pro singulari, ut sexcenties apud HOMERUM. Simile vulnus infertur Il. 11. 810 seqq. Voc. νεῦρον facili negotio pro genuino μηρὸν in textum irrepere potuisse, si ad exiguam inter utrumque voc. scripturae discrepantiam oculos adverteris, statim apparebit.

Od. 8. 359.

Ὣς Ϝειπὼν, δεσμῶν ἀνίει μένος Ἡφαίστοιο.

Locus duobus vitiis laborans medicinam efflagitat. Iam primum locutio: δεσμῶν ἀνεῖναι haud scio an recte sese habeat. Vertunt quidem: *vinculis liberare*, sed quo iure quibusve nisi testimoniis non liquet. Nec mirum: similis enim constructionis exemplum, ubi verb. ἀνεῖναι iunctum est genitivo, qui ab hoc verbo regitur, neque apud HOMERUM,

neque usquam alibi inveniri opinor. Omnino accusativus δεσμὸν requiritur, quocum ἀνεῖναι componi solet. ARISTARCHUM quoque accusat. legisse, mihi verisimile videtur. Nam in scholio ad v. 355 legitur: Ἀρίσταρχος δὲ δεσμὸν γράφει. Solet quidem hoc scholion ad v. 355 referri, sed perperam, ni fallor [1]). Potius ad v. 359 pertinere videtur, ubi, pro vulgata lectione δεσμῶν, criticus Alexandrinus δεσμὸν legit [2]). Puto igitur scholion ad v. 355 sic refingendum esse, ut ultima verba: Ἀρίσταρχος κ. τ. ἑ. a praecedentibus seiungantur et cum lemmate δεσμῶν v. 359, quo spectant, restituantur. Sed ne sic quidem versus prorsus est sanatus. Reposito enim δεσμόν, metrum ruit; cui vulneri tamen facile medearis. Nimirum ut integram sententiam habeamus, desideratur obiectum verbi ἀνίει. Iam vero dubium mihi non est, quin post voc. δεσμὸν inserendum sit pron. Ϝέ, quo Ἄρης significaretur. Sic igitur totus versus refingatur:

---

1) Cf. BUTTMANNUS, Scholia in Odyss. in annot. ad h. v.

2) Aristarchus, ne quid metrum detrimenti caperet, locum nostrum fortasse sic constituerat:

Ὣς εἰπὼν ἀνίει δεσμὸν μένος Ἡφαίστοιο.

Saepius enim, ut notum est, neglecto pronomine Ϝέ, Homeri diorthotae versûs vocc. transponebant. Cf. v. c. Il. 6. 151.

Ὡς Fειπὼν δεσμὸν F' ἀνίει μένος Ἡφαίστοιο.

Similis locutio, ubi verb. ἀνεῖναι duplici accusativo iungitur, occurrit Il. 15. 24 seq.:

ἐμὲ δ' οὐδ' ὧς θυμὸν ἀνίει
ἀζηχὴς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοιο.

ANIMADVERSIONES NONNULLAE

IN

HOMERI HYMN. IN APHRODITEN.

Post RUHNKENII, MATTHIAEI, ILGENII et HERMANNI in hunc hymnum curas et emendationes, complura etiam restant animadvertenda et e certa epicae linguae ratione et usu corrigenda.

In annot. ad v. 86 HERMANNUS, postquam de digammate vocc. ἕω (ἕννυμι) et ἔργον multa disputavit, ad hymn. in Aphrod. redit, quem antiquissimum et omnium minime corruptum iure appellat. „Ac sublatis vitiis, inquit, v. 148, 182, 195, 204, „hi tantum loci supersunt, de quibus dubitari pos-

„sit, *si vera sunt, quae de littera Aeolica disputari* „*solent:* v. 44, 54, 85, 86, 134, 170, 233, 257. „Nam v. 136 et 279 interpolatoris esse equidem „existimo." Nobis autem, quibus persuasum est, quae de digammate disputari solent, esse verissima, (neque aliter aequis iudicibus videbitur) versus supra laudatos dubioque obnoxios paullo accuratius tractare in animo est simulque periclitari, quid ad veram lectionem revocandam valeat neglecti digammatis restitutio.

V. 6, quem intactum reliquit HERMANNUS, putans digamma post litteram consonantem et elisionem servari posse legique: *πᾶσιν δ'Fέργα κ. τ. ἑ*, (eodem errore lapsus quo LENNEPIUS, qui portentum *δ'Fίαχε*, cet. tulit [1]), facile sanari potest. In promptu enim est corrigere: *πᾶσι δὲ Fέργα μέμηλεν κ. τ. ἑ*, e solemni ARISTARCHI mutatione, quae locis innumerabilibus recurrit.

V. 44 et 134 pro: *κέδν' εἰδυῖαν* leg. esse: *κεδνὰ Fιδυῖαν* dubitari nequit [2]).

V. 54 vitiosus est propter digamma voc. *Ἴδη*.

---

[1]) Cff. quae supra de verbo *Fιάχειν* annotavi ad Il. 2. 216.

[2]) Cff. quae de Homerica forma *Fῖδα*, cet. disseruit v. GENT lib. l., ad Il. 1. 124, 131, 365, 608.

Variis hic mons ornatur epithetis, quae apud SEBERUM in voc. memorantur. Vocatur etiam ὑψηλή, Il. 14. 293, ubi Hera dicitur adiisse Γάργαρον ἄκρον Fίδης ὑψηλῆς: fortasse nostro loco idem epitheton est reponendum et legendum:

Ὅς τότ' ἐν ἀκροπόλοις ὄρεσιν Fίδης ὑψηλῆς κ. τ. ἑ.

V. 85, quo MATTHIAEUS putat antiquitus lectum fuisse: Fεῖδος καὶ μέγεθος καὶ Fείματα σιγαλόεντα, praestat, ni fallor, scribere:

Fεῖδός τε μέγεθος καὶ Fείματα σιγαλόεντα.

Intrusa enim est particula τὲ a grammaticis ob digamma voc. εἵμα.

In v. seq. forma ἕεστο corrupta est; rescribendum est Fέστο eodemque modo corrigendus Il. 14. 383. Quamquam integra plusq.perfecti forma tertiâ personâ singulari est ἐFέFεστο, tamen brevior hîc requiritur Fέστο, quae simili, a verbo Fέργνυμι v. Fέργω deducta forma apud HOMERUM obvia confirmatur. Cuius verbi occurrit 3a p. perf. pass. ἔρχαται vel potius Fέρχαται Od. 10. 283. Plusq.perfect. inde formatur, quod tertiâ personâ plur. scribitur Fέρχατο Od. 9. 221; 14. 73; quae etiam audit ἐFέρχατο Od. 10. 241. Participii forma cum ἀπὸ composita invenitur ἀποFεργμένη h. hymn. 47. In-

tegra horum temporum forma esset *ϝεϝέρχαται*, *ἐϝεϝέρχατο*, *ἀποϝεϝεργμένη*. Quemadmodum igitur recte scribitur *ϝέρχατο* et *ἐϝέρχατο*, sic etiam h. hymn. v. 86 et Il. 12. 464 *ϝέσσο* vel *ἔϝεσσο* bene sese habent.

V. 170 eadem medicina sanandus, qua v. 85, expuncta particula *τέ*, quae male huc pedem intulit propter neglectum digamma voc. *ἶφια*. Idem valet de v. 233, quem optime restituit HERMANNUS.

V. 257 facili negotio corrigi potest, si pro: *ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃ* legas: *ἐπὴν δὴ πρῶτα ϝίδῃ*. Cf. Il. 16. 427. Similes locutiones passim occurrunt, v. c.: Il. 1. 6; 6. 489; 12. 420. Eodem modo rescribas hymn. in Apoll. 71: *μή, ὁπόταν τὰ πρῶτα ϝίδῃ κ. τ. ἑ.*

V. 164 leg. *πόρπας τε γναμπτὰς ϝέλικας*. cf. v. 87.

V. 179 verbum *ἰνδάλλομαι* cum digammate est scribendum, quippe arctissime coniunctum cum verbo *ϝοῖδα* vel potius *ϝῖδα* eodemque fonte derivatum. Nec ullus in Iliade vel Odyssea locus repugnat, contra multi loci *τὸ ϝ* efflagitant, ut praecedens syllaba positione fiat longa. Vidd. Il. 23. 460; Od. 3. 246; 19. 224. Nostro loco paratum remedium adhibuere grammatici *ἐγὼν* pro *ἐγὼ* re-

ponentes, quo commode versus hiatus vitaretur. Cf. v. c. Il. 21. 341, ubi simile artis suae documentum ediderunt diorthotae, ἐγὼν ἰάχουσα pro genuino ἐγὼ Fιάχουσα HOMERO obtrudentes. Eiusmodi vero mutationes quum in carminibus Homericis et Hesiodeis deprehenduntur fere innumerabiles, exempla cumulare supervacuum est.

V. 205 verbum ἐπιοινοχοεύοι est ἅπαξ εἰρημένον, quemadmodum ἐνοινοχοεῦντες Od. 3. 472. Uterque locus corruptus. Pro ἐπιοινοχοεύοι v. GENT germanam formam FοινοχοFεύοι poëtae restituit [1]). Si vero locum nostrum cum Il. 1. 597 seqq. contuleris, verisimile videtur vs. 206 aut insiticium esse, quandoquidem consentaneum sit statim post verb. FοινοχοFεύοι sequi: χρυσέου ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων νέκταρ ἐρυθρόν, uti fit Il. 1. 598, ad cuius loci exemplum hymni versus manifeste compositi sunt; aut versûs sedem saltem esse mutandam et in locum v. 207 tranferendam. Quod attinet ad lectionem ἐνοινοχοεῦντες, dubium esse nequit, quin abiecta praepos. otiosa HOMERO reddendum sit: Fοῖνον Fοινοχοεῦντες.

---

[1]) Cf. lib. 1. annot. ad Il. 1. 598.

In v. 262 latet vitium. Quum enim constat verb. ἐρρώομαι, quae est forma productior verbi ἔρρω, digamma sibi praefixum habuisse [1]), versus, uti nunc legitur, ab hymni poëta proficisci non potuit. Locus noster magnam similitudinem prae se fert cum initio Theog. HESIODI, ubi eadem fere de Musis narrantur, quae hîc de Nymphis tradit hymni auctor. Eiecto autem τέ, vers. vocc. haud scio an transponenda sint in hunc modum:

καὶ καλὸν χορὸν ἀθανάτοις μέτα Ϝερρώσαντο.

Il. 15. 144 praepos. μετὰ eodem modo casui suo postponitur:

Ϝῖριν θ', ἥτε θεοῖσι μέτ' ἄγγελος ἀθανάτοισιν.

Pauca etiam dicenda sunt de v. 140. Ibi occurrit voc. ἅλις, quod ubique in Iliade et Odyssea, etiam in hymnis antiquioribus, digamma admittit. In Iliade tres tantum loci exstant, (Il. 17. 54; 21, 236 et 344) qui huic litterae adversari videntur; sed ceterorum locorum digamma tuentium auctoritatem non possunt labefactare. Loci ex Il. 21. levi vocc. transpositione curantur, si legas nempe: πολλούς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἔσαν Ϝάλις, κ. τ. ἑ., et al-

---

[1]) Cff. DAWESIUS, lib. l. p. 142 seq. et v. GENT, lib. l. p. 54.

tero loco: π. ὁ. ῥ. κατ' αὐτόθ' ἔσαν Ϝάλις, quo facto uterque versus melius procedit, quum in lectione vulg. syllaba ult. voc. ἅλις arsi tantum producatur, iam vero positione longa fiat [1]). Priorem locum, (Il. 17. 54) qui multis nominibus laborat, inprimis ob formam anomalam ἀναβέβρυχεν, quam frustra adhuc explicare conati sunt viri docti [2]), non sollicitandum esse puto, sed interpolatori relinquendum, quippe qui versum inseruerit, quo tempore voc. ἅλις digamma in desuetudinem abiisset. Ne quis mihi obiiciat me temere hunc versum HOMERO abiudicasse, supra allatis νοθείας indiciis hoc quoque addo, eodem hoc libro v. 450 voc. ἅλις legi ibique digamma non respuere. Nam, ut Il. 5, 349, scribendum est: ἦ οὐ Ϝάλις. (Cff. Il. 23. 670; Od. 2. 312 et passim.) Nisi v. 57 serioris esset aetatis, aeque ac v. 450 ferret τὸ Ϝ. Spurius ergo est habendus; quam sententiam, versu desperato, ceteroquin non temere pronuntiandam esse censeo. —

---

[1]) Requiritur quoque digamma hymn. in Apoll. 74, ut syllaba ultima voc. καρπὸς producatur positione; contra respuit hanc litteram recentissimus hymn. in Herm. 179, 180, 493.

[2]) Cf. BUTTMANNUS, Lexil. II. p. 123 seqq.

In eadem annot. ad v. 86 locos, ubi verb. ἕννυμι et substantiva εἷμα et ἐσθὴς digamma aspernari videntur, commemorat HERMANNUS. Iam de his videamus.

Il. 3. 57: λάϊνον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεχ' ὅσσα ἔοργας, mihi in censum venire non posse videtur. Hic enim vers., qui cum praecedente inepte additur superioribus, HOMERO indignus est, inprimis ob insulsum λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. Est pannus assutus recentioris aetatis. V. 224 h. l. ex eodem fonte manavit. De Il. 12. 464 iam supra egimus.

Il. 14. 383; Od. 24. 466. 499, eiecta partic. ῥά, legantur: αὐτὰρ ἐπεὶ Fέσσαντο κ. τ. ἑ. Solebant grammatici ῥ' vel ῥὰ pro littera F HOMERO obtrudere, ne metrum laboraret [1]).

Od. 7. 259 fortasse leg. aut: ἔνθα μὲν ἑπταετὲς μένον ἔμπεδα, Fείματα δ' αἰεί, aut aliud voc. circumspiciendum, quod ante digamma ferri possit; πρῶτον et πρῶτα saepissime a diorthotis commutari supra ostendimus.

Od. 14. 510, quomodo sanandus sit, non video.

---

[1]) Exemplorum copiam olim suppeditavit V. GENT in annot. ad Il. 5. 308 seqq. in Miscell. Phil. et Paedag. quae vid.

Sed in vers. praec. quoque digamma turbas excitat; versusque 511 vitiosus est ob verb. *ἐπέοιχ'*, (*ἐπιϜέϜοιχ'* enim vers. non patitur) quod mutandum est in *ϜέϜοιχ'*. Locus sic refingendus:

ὧν τε ϜέϜοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.

Eadem occurrunt Od. 192.

Od. 24. 57 particula *τὲ* quantocius expungenda, uti supra vidimus ad hymn. in Aphrod. 85.

Il. 10. 23 et Od. 14. 529, utroque loco corrigatur *Ϝέσσατο*.

Od. 6. 82 acutioribus sanandum trado.

SCENICA.

AESCH. Agam. 483 seq. (462 seq. H.) [1].

γυναικὸς αἰχμᾷ πρέπει,
πρὸ τοῦ φανέντος χάριν ξυναινέσαι.

Voc. *αἰχμή*, quum *aciem teli* vel *hastam* significet, hîc omnino inepte mihi videtur esse positum. Voc. enim notio a BLOMFIELDO, qui *indolem* vertit, excogitata, quomodo ex *αἰχμή* elici possit, equidem non video [2]). Sunt, qui putent *αἰχμὴν* de *imperio* dici posse, hoc inprimis argumento usi, quod pro

---

1) Numeri priores sunt edit. stereot. Teubneri, Lips. 1827; alteri edit. HERMANNI, Lips. 1852.

2) KIEHLIUS, in spec., „de Prometheo Aeschyli denuo edendo" p. 64 seqq. de voc. *αἰχμή* disputans significationem „*indoles*" ex BLOMFIELDI sententia defendi posse opinatur; sed argumenta non protulit.

sceptris imperii insigne reges antiquitus *hastam* gesserint [1]). Cui sententiae HERMANNUS [2]) quoque addictus videtur. Quidquid autem de voc. *αἰχμὴ* significandi potestate afferant viri docti, nostro loco non convenit eiusmodi notio, sive vera sit sive ficta, quum aliud voc. requiratur [3]). Non enim puto Choëph. 630, ubi de *γυναικείᾳ αἰχμᾷ* sermo est, huc aliquid facere, quum de re plane diversa agat poëta. Ut BLOMFIELDUS recte vidit, loci ratio postulat voc., quod ad *indolem*, *naturam*, *ingenium* muliebre spectat. Iam paullo ulterius progressus opinor, *αἰχμᾷ* corruptum esse ex *ἀκμᾷ*; quae vocc. facile confundi poterant. (AIXMAI=AKMAI) [4]). Significatio voc. *ἀκμὴ* usitata et primaria est *acies*, *cuspis*. Porro de *aetatis summo flore* seu *maturitate* saepius usurpatur: *ἀκμὴ τῆς ἡλικίας* s. *τοῦ βίου* s. *τοῦ ζῆν*; etiam absolute a scriptoribus Atticis dicitur, inprimis ab ISOCRATE. Sic AESCH. Pers. 441

---

1) Cf. KIEHLIUS, l. l.

2) HERMANNUS, lib. l. in annot. ad v. 462. *Sceptrum* vertit in annot. ad Choëph. v. 620.

3) Quod KIEHLIUS Prom. 405 Aeschylo restituit voc. *ἀρχὴ* a loci nostri sententia alienum esse videtur.

4) Cf. HERMANNUS in annot. ad Sept. v. 855, unde patet *ἀλκᾷ*, *αἰχμᾷ* et *ἀκμᾷ* in Codd. confundi.

legitur: ἀκμαῖοι φύσιν. Ceterum locutiones: χερὸς ἀκμά, ποδὸς ἀκμὰ pro χεὶρ ἀκμάζουσα, cet. apud Tragicos obviae, notissimae sunt. Sic de viris apud HOMERUM usurpatur voc. βίη, quemadmodum nostro loco ἀκμὴ de Clytaemnestra [1]). Quibus rationibus adductus arbitror verba γυναικὸς ἀκμᾷ πρέπει significare: Est secundum mulieris *indolem, quae ad aetatis summum florem pervenerit;* quod poëtice effatum pro: γυναικὶ ἀκμαζούσῃ πρέπει. Eandem sententiam expressit AESCHYLUS h. fab. v. 592, ubi Clytaemnestram haecce dicentem facit: ἦ κάρτα πρὸς γυναικὸς αἴρεσθαι κέαρ. Poëta autem hisce versibus mulierum carpit temeritatem et credulitatem, quippe quae plerumque pro certis accipiant, quae dubia sunt et ἄδηλα. Quod attinet ad quantitatem h. voc. penultim. syllab., animadvertendum est eam produci in *arsi* secundum regulam a KIEHLIO de priore Dawesiano canone constitutam [2]), quae docet, vocalem *brevem* ante *tenues* π, κ, τ vel adspiratas φ, χ, θ, sequente *quavis liquida,* ut et ante medias

---

[1]) *Αἰγίσθου βία* occurrit Choëph. 893; opponitur γῆρας: *Πιτθέως* γῆρας legitur Eur. Hipp. 794. Eodem redeunt, quae Homero frequentantur vocc. ἴς et μένος.

[2]) Invenitur in Miscell. Philol. et Paedag. nov. ser. a. 1851.

β, γ, δ sequente ρ, syllabam brevem perpetuo claudere *in thesi* apud Tragicos. Cff. AESCH. Eum. 370; Choëph. 726; Sept. 96. Contra producitur Pers. 441.

AESCH. Choëph. 649 seqq. (640 seqq. H.)

τέκνον δ' ἐπεισφέρει δώμασιν
αἱμάτων παλαιτέρων. τίνει μύσος
χρόνῳ κλυτὴ βυσσόφρων Ἐρινύς.

Cod. Medic. exhibet lectionem: τέκνον δ' ἐπεσφέρει δι μασε δωμάτων παλαιτέρων. Unde HERMANNUS, aliorum quoque adscitis emendationibus, hosce effecit versus:

τέκνον δ' ἐπεισφέρει δόμοισιν, ἐκ δ'
αἱμάτων παλαιτέρων τίνει μύσος
χρόνῳ κλυτὰ βυσσόφρων Ἐρινύς.

Quamquam omnia sic recte quadrant, tamen inspecto strophico versu 641 (631 H.), antistrophici correctio, ut mihi quidem videtur, probabilis dici non potest. Primum enim v. 641 praepos. διαί, ni fallor, abundat ante Δίκας. Scholiasta poëtae verba explicat: τὸ δὲ ξίφος τῆς Δίκης τὸ ἔχον πικρίαν ἀντικρὺ διὰ πνευμόνων ὁρμᾷ, unde apparet eum praep. διαὶ apud AESCHYLUM non legisse. Iungenda sunt:

τὸ ὀξυπευκὲς ξίφος Δίκας ἄγχι πλευμόνων οὐτᾷ διανταίαν (πληγήν). Suspicor autem praeposit. abundantem ortam esse e similibus litteris, quae v. 640 et sequenti concurrunt: ΑΙΔΙΚΑΣ=ΔΙΑΙΔΙΚΑΣ, duabus litteris prioribus ter scriptis. Quo posito, versus antistrophicus laborat. E scriptura Cod. Medic. pro vulg. δώμασιν, lectio δόμοις erui potest, qua recepta v. 649 strophico respondet. Deinde, quae ex ingenio addidit vocc. ἐκ δ' HERMANNUS, codicis auctoritati non satis niti videntur. Pro τίνει leg. coniicio τίνον, ut sit: τέκνον τίνον μύσος. Sic igitur versus mihi videntur scribendi:

τέκνον δ' ἐπεισφέρει δόμοις
αἱμάτων παλαιτέρων τίνον μύσος
χρόνῳ κλυτὰ βυσσόφρων Ἐρινύς.

quorum primus concinit cum strophico:

Δίκας. τὸ μὴ θέμις γάρ, οὐ.

AESCH. Choëph. 734 seqq. (721 seqq. H.)

Αἴγισθον ἡ κρατοῦσα τοὺς ξένους καλεῖν
ὅπως τάχιστ' ἄνωγεν, ὡς σαφέστερον
ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς τὴν νεάγγελτον φάτιν
ἐλθὼν πύθηται τήνδε. τ. κ. ἑ.

PAUWIUS pro vulgata Codd. lectione τοὺς ξένους

coniecit scribendum τοῖς ξένοις, quam coniecturam in textum recepit HERMANNUS. Vulgatam mendo laborare mihi patere videtur e v. 716., ubi regina Aegisthum de Orestis caede certiorem se esse facturam dicit hospitibus, unde conficere licet τῇ κρατούσῃ in animo non fuisse, hospites vel Aegisthum iubere, ut *advocarent*. Neque coniectura Pauwiana, ut nunc quidem locus exhibetur, ullum praebet auxilium. Res enim, si recte video, sic sese habet. Regina nutricem mittit, quae Aegisthum ad colloquium cum hospitibus advocaret; quae nullo modo e vulgata elici possunt. Vitium mihi latere videtur in verbo καλεῖν, quod corruptum est et interpretibus, in loci sensu explicando frustra laborantibus, negotia facessit [1]). Iam omnes istae difficultates tolluntur, si pro καλεῖν restitueris μολεῖν. Sensus non amplius obscurus est, sed bene procedit. Dicit enim nutrix: „Regina Aegisthum iubet „quam celerrime hospites convenire." cet. Quod sequentibus etiam confirmatur. V. 766 chorus rogat: πῶς οὖν κελεύει νιν μολεῖν ἐσταλμένον; quae verba cum nutricis dictis egregie conspirant. Exempla

---

[1]) Vid. HERMANNUS in annot. ad h. v.

similis constructionis verbi *μολεῖν* cum accusativo personae, qui dicitur, iuncti, desidero; contra copiam exemplorum suppeditant lexica, ubi cum dativo iungitur. Recepta autem mea suspicione, coniectura a PAUWIO proposita admittenda videtur totusque locus sic legendus:

Αἴγισθον ἡ κρατοῦσα τοῖς ξένοις μολεῖν
ὅπως τάχιστ' ἄνωγεν. κ. τ. ἑ.

AESCH. Choëph. 902. (890 H.)

ἅπαντας ἐχθροὺς τῶν θεῶν ἡγοῦ πλέον.

Frustra interpretes conati sunt hunc versum ita explicare, ut probabilis nostroque loco appositus sensus exiret. GROTIUS vertit: „omnes tibi hostes iu„dica praeter Deos." STANLEIUS: „omnes prius hos„tes quam Deos existimes." SCHUETZIUS loci sensum magis secutus, sic Latine reddit: „omnium potius „inimicitias tibi suscipiendas crede, quam Deorum." Ad partes vocat h. fab. v. 905, qui nihil habet commune cum versu, de quo iam agimus. Neque GROTII versio, neque quae SCHUETZIUS Latine interpretatus est, Graecis verbis mihi inesse videntur. Aeschylea enim, ut versioni Schützianae responderent,

in hunc modum, ni fallor, enuntianda fuissent:

ἁπάντων ἐχθροὺς τοὺς θεοὺς ἡγοῦ πλέον,

(quae tamen in senario non possunt admitti), quemadmodum infra v. 905 legitur:

καὶ ζῶντα γάρ νιν κρείσσον' ἡγήσω πατρός.

Locum, ut nunc se habet, optime intellexit STANLEIUS, neque aliter AESCHYLI verba explicat Scholiasta: πλέον λέγε [1]), πάντας ἀνθρώπους ἔχειν (ἢ hîc est inserendum) θεοὺς ἐχθρούς. At haec plane absurda et e regione opposita sunt iis, quae Pyladen Oresti dicere voluisse consentaneum est. Respondet autem Orestes v. 903:

κρίνω σὲ νικᾶν καὶ παραινεῖς μοι καλῶς.

Quae sine dubio demonstrant, Pyladen amicum adhortatum esse, ut virum se praestaret, neque amplius dubius haereret, utrum matrem occideret an Apollinis oraculum negligeret. Eiusmodi vero adhortatio vulgata lectione non continetur, sed ea his verbis inest sententia, quae Pyladen Oresti caedem dissuadentem nobis exhibet. Nihil aliud dicit nisi hoc: pluris facias, *omnes* tibi *inimicos* esse quam

---

1) *Λέγειν* eadem significandi potestate i. e. *τοῦ νομίζειν* usurpatum vide apud Soph. Antig. 183, 462. et passim.

Deos; quod nihili est, imo Pyladen amicum ad caedem excitantem quam maxime dedecet. Vitium alere locum mihi videtur neque dubito, quin verb. ἡγοῦ corruptum sit. Puto pro ἡγοῦ, levi sane mutatione, nostro loco esse rescribendum ἑλοῦ; quo recepto, sententia:

ἅπαντας ἐχθροὺς τῶν θεῶν ἑλοῦ πλέον.

cum superioribus bene cohaeret. Sensus enim fit: *magis eligas omnes tibi inimicos esse quam Deos* vel, quod eodem redit, *cunctorum infestum animum inimicitiis Deorum praefer, anteponas.* „Cave, inquit „Pylades, Deos tibi infestos reddas: praestat enim „cunctorum hominum inimicitias suscepisse quam „Deorum." Sic μᾶλλον αἱρεῖσθαι apud EUR. Orest. 752:

τὸ τοῦδε κῆδος μᾶλλον εἵλετ' ἢ πατρός.

Πλέον pro μᾶλλον positum vide apud AESCH. Prom. 41; Eum. 163; πλέον τι loco μᾶλλόν τι Prom. 843 et passim. Scripturae discrimen fere nullum est: ΕΛΟΥ = ΗΓΟΥ.

AESCH. Eum. 118. (121 H.)

μόλοιτ' ἄν, ἀνὴρ δ' οἴχεται φεύγων πρόσω.

In omnibus, quod scio, AESCHYLI editionibus hic

versus sic legitur, neque HERMANNUS aliquid mutandum esse censuit. Vel sic tamen in mendo cubare locum opinor et particip. *φεύγων* vitiosum esse contendo. Puto autem pro praes. particip., aor. sec. *φυγὼν* esse reponendum. Non enim Clytaemnestra de *recenti* Orestis *fuga* loquitur, quasi eum *etiam tum fugientem* conspiceret, quod particip. *φεύγων* omnino significaretur, sed dicere vult, Oresten, olim fugâ captâ, *abiisse* neque amplius in conspectu esse. *Φεύγων οἴχεται* significat: *dum fugit, abest*; *φυγὼν οἴχεται* vero indicat Oresten, *captâ fugâ, abesse salvumque evasisse,* quum in hac locutione *τὸ οἴχεσθαι* inprimis urgeatur, in illa contra *τὸ φυγεῖν* maxime in censum veniat. Ceterum e praecedentibus patet hîc omnino particip. *φυγὼν* requiri, quum v. 111 seq. Clytaemnestram inducat poëta haecce dicentem:

> *ὁ δ' ἐξαλύξας οἴχεται νέβρου δίκην,*
> *καὶ ταῦτα κούφως ἐκ μέσων ἀρκυστάτων*
> *ὤρουσεν, κ. τ. ἑ.*

Infra v. 122 eadem Choro nuntiat:

> *Φονεὺς δ' Ὀρέστης τῆσδε μητρὸς οἴχεται.*

Ex quibus palam fit τοῦ *οἴχεσθαι* praecipue habendam

esse rationem. Cf. etiam h. fab. v. 147:

ἐξ ἀρκύων πέπτωκεν, οἴχεται δ' ὁ θήρ.

Aesch. Eum. 410 seqq. (402 seqq. H.)

ὑμᾶς θ' ὁμοίας οὐδενὶ σπαρτῶν γένει,
οὔτ' ἐν θεαῖσι πρὸς θεῶν ὁρωμένας,
οὔτ' οὖν βροτείοις ἐμφερεῖς μορφώμασι.

Quid v. 411 significet locutio πρὸς θεῶν ὁρᾶσθαι neque ego video, nec quemquam ita explicaturum esse arbitror, ut probabilis inde sensus exeat nostroque loco accommodatus. Participium ὁρωμένας, ni fallor, corruptela laborat, quae tamen facili negotio tolli potest. Prima voc. littera ο in ε mutanda est, quo facto ἐρωμένας evadit; et sic olim lectum esse mihi verisimile videtur. Commutatio autem litterarum Ο et Ɛ frequens est et notissima. Praeterea v. 68 seqq., ubi Apollo Eumenides gravissimis incessit conviciis, sic loquitur deus:

ὕπνῳ πεσοῦσαι δ' αἱ κατάπτυστοι κόραι,
γραῖαι, παλαιαὶ παῖδες, αἷς οὐ μίγνυται
θεῶν τις οὐδ' ἄνθρωπος οὐδὲ θήρ ποτε [1]).

---

[1]) Similia de Calypso tradit Hom. Od. 7. 246 seq.
οὐδέ τις αὐτῇ
μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.

idem significari videtur, quod hîc Athene verbis: *οὔτ' ἐν θεαῖσι πρὸς θεῶν ἐρωμένας* Eumenidibus obiicit. Quae si ita sunt, coniecturae nostrae favere videntur.

Soph. Oed. Tyr. 863 seqq. [1]).

εἴ μοι ξυνείη φέροντι
μοῖρα τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων
ἔργων τε πάντων. κ. τ. ἑ.

In versu priore, quid sibi velit *φέροντι*, iunctum obiecto *τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν*, difficile dictu est. Interpretes vertunt: „fatum utinam mihi contingat „pietatem *colere*;" quae licet poëta hoc dicere manifeste voluerit, tamen chori verbis non insunt. Verb. *φέρειν* vitiosum esse, quis non videt? Reponendum est verbum, quod revera *colendi* habet significandi potestatem et apud Tragicos saepius hac notione occurrit, nempe *τρέφειν* [2]). Cff. h. fab. 356; Aiac. 1124; Antig. 1089; Oed. Col. 186;

---

[1]) Numeri sunt edit. stereot. Teubneri, Lips. 1825.

[2]) De quo verbo, Sophocli frequentato, vidd. Casaub. ad Athen. p. 549 et Valcken. ad Hipp. v. 364. Plerumque nihil aliud significat, nisi *ἔχειν*.

AESCH. Eum. 754. — Sic demum SOPHOCLES dici potest scripsisse, quod revera voluit, nimirum:

εἴ μοι ξυνείη τρέφοντι
μοῖρα τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων. κ. τ. ἑ.

Eadem verborum φέρειν et τρέφειν commutatio olim obtinebat apud XENOPH. Ages. 1. 20, ubi pro στράτευμα φέρειν, correxit στρ. τρέφειν vir doctissimus VAN GENT [1]).

Similem errorem mihi deprehendisse videor apud ARIST. Nub. 14, ubi pro: ὁ δὲ κόμην ἔχων leg. esse suspicor: ὁ δὲ κόμην τρέφων [2]). Non enim quod comam *haberet*, Strepsiades filium suum reprehensione dignum censebat, sed nimium eius capillos *alendi* et *comendi* studium aegre ferebat; in quibus τρέφειν solemne est verbum. — In Vesp. 473 seqq. Chorus in Bdelycleonem invehitur hisce verbis:

σοὶ λόγους, ὦ μισόδημε,
καὶ μοναρχίας ἐραστά,
καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ, καὶ φορῶν κράσπεδα
στεμμάτων, τήν θ' ὑπήνην ἄκουρον τρέφων;

---

1) Vid. eius Observv. et Coniectt. in nonnull. Graec. scriptt. locos in Miscell. Philol. et Paedag. Observ. VI.

2) Uno verbo dicitur: κομᾶν; quod, quia longa coma superbiae et ostentationis indicium haberi solebat, etiam habet significationem *superbiendi*, *magnos spiritus gerendi*. vid. Arist. Eq. 580; Vesp. 1317.

Cff. porro: EUR. Bacch. 494; PLUT. Ages. 30; HEROD. I. 82.

Eur. Hec. 1151 seqq. [1]).

πολλαὶ δὲ χειρὸς αἱ μὲν ἐξ ἀριστερᾶς,
αἱ δ' ἔνθεν, ὡς δὴ παρὰ φίλῳ, Τρῴων κόραι
θακοῦσ', ἔχουσαι κερκίδ' Ἠδωνῆς χερός,
ᾔνουν θ', ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσουσαι πέπλους·
ἄλλαι δὲ κάμακα Θρῃκίαν θεώμεναι,
γυμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχου στολίσματος.

Nonnulla in verss. 1155 et 1156, ut mea quidem fert opinio, correctione indigent. Primum autem pro singulari κάμακα pluralis κάμακας videtur restituendus, arguente vers. sequenti, ubi voc. δίπτυχος numerum pluralem indicat. Apud HEROD. VII. 76, quo loco Thracum describitur armatura, legimus: — ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον σμικρὰς καὶ προβόλους δύο λυκιοεργέας ἕκαστος εἶχε. κ. τ. ἑ. — Voc. κάμαξ pro δόρυ vel λόγχη occurrit

---

[1]) Numeri sunt edit. stereot. c. annott. L. DINDORFII, Lips. apud Teubn. 1825.

apud AESCH. Agam. 66; EUR. Elect. 852; Phoen. 1403; ARIST. fr. 357 D. et passim. — Deinde v. 1156 voc. *στόλισμα* corruptum est. Solet enim de vestimento usurpari, de quo iam sermo non est. Loquitur poëta de duabus hastis, quas Thraces gestare solebant quaeque ab HERODOTO l. supra l. memorantur. Aliud igitur voc. est quaerendum, quo *κάμακες* istae significentur. Non prorsus alienum videtur voc. *ὅπλισμα*. Occurrit apud EUR. Suppl. 714, ibique de .clava usurpatur; apud PLAT. Pol. p. 279 D.: *τὰ πρὸς πόλεμον ὁπλίσματα*. — Idem significat, quod *ὅπλον*. Hoc voc. cum adiect. *γυμνὸς* compositum invenitur apud HEROD. II. 141; DIOD. VII. 9, uti nostro loco, legitur *γυμνὸς ὁπλίσματος*; ceteroquin locutio est satis usitata omnibusque nota. Verum, si legimus *διπτύχου ὁπλίσματος*, hiat versus; cui vitio medeberis, si pro singulari numero pluralem *διπτύχων ὁπλισμάτων* reposueris, quod bene convenit cum vers. praeced. neque dictioni Euripideae repugnat. Solet enim poëta pro *δισσὸς*, *διπλοῦς*, *δίπτυχος* num. plur. usurpare. Vid. v. c. h. tab. 1287; *διπτύχους νεκρούς*; Orest. 633: *διπλῆς μερίμνης διπτύχους ὁδούς*; cf. porro: Phoen. 1354 et ibid. 1635, ubi *τριπτύχων*. Quod ad scripturae discrimen,

non diu corruptelae origo latebit, si utrumque voc. στόλισμα et ὅπλισμα quadratis litteris exaraveris. Sic ergo versus scribendos esse censeo:

ἄλλαι δὲ κάμακας Θρῃκίας θεώμεναι,

γυμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχων ὁπλισμάτων.

Sed erunt fortasse, haud scio an merito, quibus correctio a me proposita nimis violenta parumque probabilis videatur, inprimis hanc ob causam, quod pro genit. singul. utriusque voc. plural. reposuerim. Utut est, aliam etiam, quae mihi se obtulit, proferre lubet, coniecturam, utpote quae a nostro loco non prorsus aliena videatur, contra multa habeat, quibus se commendat. Verb. est στοχάζεσθαι, unde derivatur subst. στόχασμα, quod proprie significat id, quo ad scopum collimatur, deinde valet *iaculum, missile,* quo feras petimus. Unicus tantum mihi innotuit locus, ubi hoc voc. occurrit: EUR. Bacch. 1205, Agave, „praedam, inquit, cepimis οὐκ ἀγκυλωτοῖς „Θεσσαλῶν στοχάσμασιν" κ. τ. ἑ.; e quo loco constat, στόχασμα de telis venatoriis usurpari. De quibus in Hecubae quoque loco sermo iniici videtur. Polymestor enim, quemadmodum ex praecedd. patet (v. 963 seq.), in mediis Thraciae montibus degens aberat, quum Hecubae ancilla cum, dominam

ut conveniret, arcessebat, neque dubitari potest, quin rex venationi vacasset, quum domum redux in servam incideret. Verba enim: *τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρῄκης ὅροις ἀπών*, satis superque demonstrant, poëtam voluisse significare, regem venandi studio indulsisse, priusquam eum cum Hecuba colloquentem in scenam produceret. Ἐν ὅροις enim venatores feras persequi solebant. Cff. v. c. hymn. in Aphrod. 18; EUR. Hipp. 215 seqq. et passim. Iam verisimile est Polymestorem, prae insidiarum metu fortasse (cf. v. 1017), iaculis venatoriis etiam tum instructum, Hecubam convenisse; mirum igitur accidere non potest, nostro loco voc. *στόχασμα* usum esse EURIPIDEM [1]). Voc. *στόχασμα* scriptura proxime accedit ad *στόλισμα*. (ΣΤΟΧΑΣΜΑΤΟΣ=ΣΤΟΛΙΣΜΑΤΟΣ). Neque praetervidendum est litteras Λ et X saepissime commutari, quod hîc quoque obtinere potuit. Quibus litteris confusis voc. *στόλασμα* natum est; quod, quum nihili esset, in *στόλισμα* depravarunt librarii, mirabile quid se excogitasse rati. Iam numerus singul. retineri potest et legi: *διπτύχου*

---

1) Passim apud Hom. belli duces, praeter galeam et scutum, gestant *δύο δοῦρε*. Cff. v. c. Il. 10. 76; etiam in itinere, ut traditur Od. 1. 256; 18. 377.

στοχάσματος; atque ita scripturae mutatio fit perexigua correctioque probabilior. Nam haud sum ignarus in critice exercenda rem palaeographicam maximi esse momenti ad confirmandas et probandas, quae in antiquos scriptores proponuntur, coniecturas.

EUR. Phoen. 208 seqq.

Ἰόνιον κατὰ πόντον ἐλά-
τᾳ πλεύσασα περιρρύτων
ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς
ἱππεύσαντος ἐν οὐρανῷ
κάλλιστον κελάδημα.

In loco impeditissimo, quidquid excogitaverint interpretes, verb. ἱππεῦσαι mihi corruptum videtur [1]). Locus Horatianus lib. IV. carm. 4. 44: „vel Eurus „per Siculas *equitavit* undas," qui ab omnibus editt. diligenter ad partes vocari solet, quamquam primo obtutu ad Euripidei versus exemplum factus vide-

[1]) Cf. inprimis VALCKEN. ad. h. l.

tur, cum eo tamen nihil commune habet. Primum enim, quod minoris forte est momenti, in altero versu de *Zephyro*, in altero vero de *Euro* sermo est, h. e. de ventis e regione oppositis agitur. (cff. Od. 5. 332; 19. 206). Praeterea, quod haud spernendum, PEERLKAMPIUS in annot. ad carm. laud. strophen totam, in qua decantata ista occurrit imitatio, HORATIO abiudicat, quippe glossam poëticam grammatici alicuius continentem. Argumentum igitur, ad quod omnes EURIPIDIS Phoenissarum editores certatim provocarunt, quo lectionem ἱππεύσαντος stabilirent scilicet, ad nihilum redigitur, quum grammaticus ignotus in summi poëtae locum subeat. Iam verisimile fit istum grammaticum voc. ἱππεύσαντος, olim depravatum, apud Tragicum nostrum invenisse atque inde suum versum, Zephyro in Eurum mutato, effinxisse. Paraphrasten autem aliud quid apud EURIPIDEM legisse, luce clarius est, quum in paraphrasi chori verba:

Ζεφύρου πνοαῖς
ἱππεύσαντος ἐν οὐρανῷ
κάλλιστον κελάδημα.

explicet: Ζεφύρου σφοδρῶς π ν ε ύ σ α ν τ ο ς ἐν τῷ ἀέρι κάλλιστα κελαδήματα. Neque aliter scholiasta ad

ἱππεύσαντος annotat: Σφοδρῶς καταπνεύσαντος ἐξ ὕψους τὸ κάλλιστον ἑαυτοῦ πνεῦμα. In quibus, ni fallor, genuina poëtae manus statim agnoscitur, qui sine dubio scripsit:

Ζεφύρου πνοαῖ-
σι πνεύσαντος ἐν οὐρανῷ
κάλλιστον κελάδημα.

Haud me fugit, viros doctos variis modis conatos esse hunc locum expedire, quum constructionem, quae dicitur, laborantem viderent. Quomodo vero explicari possint: Ζέφυρον πνοαῖς ἱππεῦσαι ἐν οὐρανῷ κάλλιστον κελάδημα, me non intelligere ingenue fateor. VALCKENAERIUS et DOBRAEUS [1]) difficultates sustulisse sibi visi sunt, si verba κάλλιστον κελάδημα nude sic posita esse intelligerentur. Hic ad suam opinionem corroborandam h. fab. attulit v. 655. Sed huius loci alia ratio est. Βάκχιον χόρευμα appositio est pron. ὅν. Porro provocavit ad EUR. Orest. 499: αἴσχιστον ἔργον, οὐ γὰρ αἰνέσω ποτέ; qui vers. nihil pro summi viri sententia probat. Respicit enim ad praecedentia continetque effatum in parenthesi additum, quod itidem obtinet

---

[1]) Vidd. DOBRAEI Adversaria ad Eur. Herc. fur. v. 378.

Herc. fur. 978. — Non nego dici posse *Ζέφυρον ἱππεῦσαι* [1]), quemadmodum Latine bene dicitur ventum vel Eurum *equitare;* hoc tantum contendo *ἱππεῦσαι κελάδημα* Graece dici non posse, *πνεῦσαι κελάδημα* contra Graecum esse atque de Zephyro spirando in coelo strepitum efficiente optime procedere. Fortasse aliquis mihi ingratum vocc. *πνοαῖσι πνεύσαντος* concursum obiiciet; sed non desunt eiusdem analogiae exempla apud Tragicos. Sic v. c. EUR. Herc. fur. 1092 seq. legitur:

καὶ πνοὰς θερμὰς πνέω,
μετάρσι', οὐ βέβαια, πνευμόνων ἄπο.

SOPH. Antig. 586 seqq.

ὁμοῖον ὥστε ποντίαις
οἶδμα δυσπνόοις ὅταν
Θρῄσσῃσιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ πνοαῖς,
κυλίνδει κ. τ. ἑ.

---

1) Ventos *equo* vel *curru vehi*, quamquam consentaneum videtur, tamen non memoratur in antiqua horum deorum mythologica ratione et descriptione apud Hom. Od. 10. Recentioris aetatis poëticum inventum mihi esse videtur.

Euripidi igitur si suam manum restitueris, totus locus in hunc modum refingendus videtur:

Ἰόνιον κατὰ πόντον ἐλά-
τᾳ πλεύσασα, περιῤῥύτων
ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖ-
σι π ν ε ύ σ α ν τ ο ς ἐν οὐρανῷ
κάλλιστον κελάδημα.

Vocc. *πνοαῖσιππεύσαντος* si uncialibus litteris unoque tenore exaraveris: (ΠΝΟΑΙΣΙΠΠΕΥΣΑΝΤΟΣ= ΠΝΟΑΙΣΙΠΝΕΥΣΑΝΤΟΣ) apparebit, quam facili negotio similia similibus corrumpantur. — Ceterum locus Euripideus factus est ad exemplum hom. Od. 2. 420 seq.:

τοῖσι δὲ Fίγμενον [1]) *οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,*
ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ᾽ ἐπὶ Fοίνοπα πόντον.

et Od. 15. 292 seq.:

τοῖσι δὲ Fίγμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
λ ά β ρ ο ν ἐ π α ι γ ί ζ ο ν τ α δι᾽ αἰθέρος. κ. τ. ἑ.

Sic etiam Hec. 930 seqq.: *ὦ παῖδες Ἑλλάνων — οἴκους;* euripidi ob oculos fuit Il. 1. 19.

Sed vel sic tamen in superioribus multa restant, quae iam olim Phoenissarum editoribus negotia fa-

[1]) Cf. v. gent, lib. l. p. 51 seq.

cesserunt; neque ad hunc usque diem difficultates sublatae videntur. In Phoeniss. edit. (ad v. 216 seqq.) VALCKENAERIUS difficultates istas attigit quidem, non vero sustulit. Memoratur coniectura STANLEII, qui pro vulgato Σικελίας rescribendum putavit Κιλικίας; sed nihil ista correctione lucramur, quae a VALCKENAERIO optime est refutata. Recte, ut mihi quidem videtur, distinctionem posuit ille post partic. πλεύσασα, ita ut sequentia omnia ad Ζεφύρου, non ad πλεύσασα referantur. Porro epitheton ἀκάρπιστος de Sicilia ineptissime usurpatum merito vituperatur, et valde arridet KINGII suspicio εὐκαρπίστων corrigentis, quippe quae omnino scrupulum eximere videatur, quem adiect. ἀκάρπιστος omnibus interpretibus iure iniecit. At metrum obstat, neque igitur Kingiana coniectura admitti potest. Utut est, locus etiam nunc laborat, necdum medicinam nactus est. Operae pretium esse videtur loci nostri explicationes a paraphrasta et scholiasta datas inspexisse, quorum ille vertit ἀκάρπιστος: πολύκαρπος, hic in scholio duplicem affert interpretationem. „Ἀκάρπιστα, inquit, „οἱ μὲν τὰ πολύκαρπα, οἱ δὲ τὰ θαλάσσια πεδία. κ. „τ. ἑ." Unde VALCKENAERIUS scholiasten εὐκαρπίστων legisse coniicit. — Liceat mihi, pace viri summi,

quid mea hac in re opinio ferat, paucis proferre. Secundum memoratas paraphrastae scholiastaeque interpretationes, voc. ἀκάρπιστος recte sese habere mihi videtur et ab EURIPIDE ea significandi potestate usurpatum esse, quae a recentioribus interpretibus minus est intellecta. Nimirum voc. ἀκάρπιστος ex mea opinione idem significat, quod alio adiectivo ἀθέριστος dici potest i. e. *non demessus*. Πεδία ἀκάρπιστα igitur sunt *arva non demessa*, nequaquam vero sterilia, imo *fertilia*, quod bene convenit in Siciliam, *gratam domum Cereri;* sic etiam epitheton ab utroque nostri loci interprete intellectum fuisse inde patet, quod in sua quisque explicatione πολύκαρπος pro ἀκάρπιστος posuerit. Neque absurde, puto; quum in Graeco sermone eiusdem analogiae plurima exstent adiectiva, quae allatae significationi omnino favere videntur. Sic v. c. ἀκόλαστος, ἀγύμναστος sunt adiectiva eodem modo, quo ἀκάρπιστος, formata; quorum vis notissima est. Nonnulla eiusmodi adiectiva indicant notionem adiectivorum Latinorum in *-bilis* desinentium. Sic ἀνίκητος [1]) valet *invictus*, deinde *insuperabilis*; ἀνέλπιστος

---

[1]) Cf. v. c. Soph. Antig. v. 781: Ἔρως ἀνίκατε μάχαν.

significat *insperatus* et porro, *quod sperari nequit.* Ex qua regula optime deduci potest vis voc. *ἀκάρπιστος* nostro loco requisita, nempe: *qui demeti non potest.* Πεδία ἀκάρπιστα Σικελίας itaque sunt: arva Siciliae, *quae* (prae agri fertilitate) *demeti non possunt, τῶν οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολείπει,* quemadmodum dicit HOM. Od. 7. 117, qui istam fertilitatem in Alcinoi hortis conspicuam Zephyri flatibus deberi tradit v. 118 et 119 eod.; neque, qui eum saepius imitatus est, EURIPIDES, *ἀκάρπιστα πεδία* cum Ζεφύρου πνοαῖς componere omisit.

ARIST. Nub. 1304 seqq. [1])

οἷον τὸ πραγμάτων ἐρᾶν — *στρ.*
Φλαύρων. ὁ γὰρ γέρων
ἐραστήσας
ἀποστερῆσαι βούλεται
τὰ χρήμαθ' ἁδανείσατο·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ λήψεταί
τι πρᾶγμ', ὃ τοῦτον ποιή-

---

[1]) Numeri sunt edit. stereot. Lips. apud Tauchn. 1842.

σει τὸν σοφιστήν, ὧν πανουρ-
γεῖν ἤρξατ᾿ ἐξ-
αίφνης λαβεῖν κακόν τι.
οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ᾿ εὑ- ἀντ.
ρήσειν, ὅπερ πάλαι
ποτ᾿ ἐζήτει,
εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ
γνώμας ἐναντίας λέγειν
τοῖσιν δικαίοις, ὥστε νι-
κᾶν ἅπαντας, οἷσπερ ἂν
ξυγγένηται, κἂν λέγῃ
παμπόνηρ᾿· ἴσως ἴσως
βουλήσεται
κἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

In hoc choro, qui e strophe et antistrophe constat, nonnulla vitiosa offendunt. Iam statim apparet strophen decem habere versus, antistrophen vero undecim verss. contineri. Deinde v. 1309: τι πρᾶγμ᾿ ὃ τοῦτον ποιή- turbatus est neque respondet antistrophico 1317: κἂν ἅπαντας, οἷσπερ ἄν. Quid sit ἐραστήσας et unde derivetur non intelligo. Fortasse pro vitioso ἐραστήσας corrigendum ἐραστὴς ὤν, uti legitur h. fab. v. 1460: πονηρῶν ὄντ᾿ ἐραστὴν πραγ-

μάτων. Ut vers. 1309 medeamur, particula *τί*, exsequente *π* (Π) orta, textu movenda est et syll. *σει* e. v. 1310 in praeced. v. releganda, quo facto versus cum antistrophico suo bene congruit. Particula *τὶ* hîc plane est otiosa; Graeca enim locutio est: *πρᾶγμα* v. *πράγματα λαμβάνειν, ἔχειν*; (cff. XENOPH. r. Lac. 2. 9; h. fab. v. 1216) articulus aliave particula non additur. Comma denique ponatur post *ἤρξατ'*. — Iam in antistrophe omnia bene cum strophicis conspirant usque ad v. 1316, qui respondet v. 1308: *κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ λήψεται*; in seqq. vero turbae manifestae deprehenduntur. In v. 1317 et 1318 glossema latere mihi videtur, quo facile carere possumus. Verba autem: *οἶσπερ ἂν ξυγγένηται*, nil nisi explicationem continent voc. *ἅπαντας* (scil. *δικαίους*) eamque pravam, neque iis, quae poëta dicere voluit, accommodatam. Quemadmodum enim supra v. 887 seq. Strepsiades dicit Socrati:

τοῦτο γοῦν μέμνησ', ὅπως
πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.

sic nostro loco, ubi chorus memorat *ὅπερ πάλαι ποτ' ἐζήτει ὁ Στρεψιάδης*, iisdem fere verbis senis desiderium exprimitur:

εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ
γνώμας ἐναντίας λέγειν
τοῖσιν δικαίοις, ὥστε νι-
κᾶν ἅπαντας.

Quae inter se collata mihi arguere videntur verba: *οἷσπερ ἂν ξυγγένηται*, non solum non requiri, verum prorsus abundare.

Quibus igitur *eiectis*, antistrophe cum strophe ab omni parte concinnat versuumque numerus est aequatus.

Arist. Nub. 1350 seq.

ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται· δῆλον τὸ λῆμ'
ἐστὶ τἀνθρώπου.

Hi versus, qui cum antistrophicis 1396 seq.:

τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμεν ἂν
ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου.

non conspirant, vocc. transpositione insertaque particula *γὲ* post *δῆλον*, in ordinem redigi possunt hoc modo:

ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται· δῆλόν γε τἀν-
θρώπου᾽στὶ τὸ λῆμα.

Sic omnia sibi respondent et salvum est metrum. Non opus erit demonstrare, particulam γὲ post δῆλον positam nequaquam esse otiosam, quum eius vis et significandi potestas ex innumerabilibus ARISTOPHANIS locis luce clarius appareat omnibusque innotuerit. Facile autem loco nostro perire potuit γὲ et in τὸ mutari, quandoquidem inter utramque particulam (ΓΕ=ΤΟ) exiguum intercedat scripturae discrimen. Cuius confusionis si rationem habueris, verisimile fit ceteras horum versuum turbas ex describentium metri imperitia ortas esse, utpote qui parum curarent an, quos temere corrupissent versus, cum antistrophicis apte congruerent.

ARIST. Eq. 430 seq.

ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἤδη καὶ μέγας καθιείς,
ὁμοῦ ταράττων τήν τε γῆν καὶ τὴν θάλατταν εἰκῆ.

In versu priore voc. λαμπρὸς vitium alere mihi videtur. Quum enim inde a v. 430 usque ad v. 441 Cleonis insolentia cum venti vehementis flatibus

comparetur, vereor, ne perierit epitheton, quod de vento solemne est. Iam, quid ARISTOPHANES scripserit, diu latere non potest. Exquisitum adiect. de vento cum impetu spirante atque, ut opinor, notissimum est λάβρος, indeque adv. λάβρως. Sic v. c. apud HOM. Il. 2. 147 seq. legimus:

Ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθών,
λάβρος ἐπαιγίζων. κ. τ. ἑ.

Od. 15. 292 seq.:

τοῖσι δὲ Fίγμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος. κ. τ. ἑ.

In AESCH. Pers. 108 seqq. chorus canit:

ἔμαθον δ' εὐπόροιο θαλάσσης
πολιαινομένης πνεύματι λάβρῳ,
ἐσορᾶν πόντιον ἄλσος. κ. τ. ἑ.

Porro a DIOD. V. 26 ἄνεμοι dicuntur λάβρως καταιγίζοντες. Huius fab. v. 760 eadem quae nostro loco occurrit, imagine utitur poëta et iunguntur πολὺς καὶ λαμπρός; nullum est dubium, quin ibi quoque λάβρος sit restituendum. Lexicographi quidem complures afferunt locos, ubi λαμπρὸς de vento usurpatur. Vidd. v. c.: HEROD. 2. 96; ALEX. ap. ATHEN. p. 338; AESCH. Agam. 1180; sed perperam, ni fallor. Metrum non repugnat, quin laudatis poëtis suum

cuique λάβρος restituatur, neque HERODOTUS diutius sua manu careat. Non omnes loci mihi innotuerunt, ubi corrupte λαμπρὸς pro λάβρος legitur; tamen mihi persuasum est ubique solemne epitheton esse rescribendum. Adiectiv. igitur λάβρος, apud bonae notae scriptores de vento vehementius spirante usitatum, ARISTOPHANI quoque est reddendum. Nam ventum dici posse *splendentem* vix intelligo, nec quemquam concocturum esse arbitror, nisi sibi sumat in ventum convenire adiectiv., quod in solem, lunam, stellas, fulmen ceteraque μετέωρα cadere notum est. Omnino fieri potuit, ut adiect. λαμπρὸς ortum sit e vitiosa voc. λάβρος scriptura, quae in codd. nonnullis conspicitur, ubi λαύρος exaratum est. Sic cod. Guelf. ad Pers. 108 exhibet λαύρῳ pro λάβρῳ; ad Prom. 329 μὴ λαυροστόμει pro μὴ λαβροστόμει. Verisimile mihi videtur e prava hac scribendi ratione voc. λαύρος profluxisse aliam lectionem λαμρὸς (λαύρος = λαυμος) et inde voc. magis notum λαμπρός. Quod ad quantitatem penult. syll. voc. λάβρος, de ea sic mihi statuendum videtur, ut λα in arsi producatur, quum naturâ brevis sit. Cff. EUR. Orest. 697; Cycl. 403. ARISTOPHANES nostro loco regulam secutus est, quae

apud Tragicos valet, quemadmodum, Homericum metrum imitatus, huius poëtae prosodicas leges servavit [1]).

---

[1]) Exempla collegit PORSONUS in praef. ad Eur. Hecubam, in fine.

THESES.

I.

Apud Plut. de frat. amore p. 483. *F*: *οἱ δὲ καὶ τίτθας ἀποσπῶντες ἀλλήλων — — ἀπίασιν ἀνδραπόδου τιμὴν πλέον ἔχοντες, τὸ δὲ μέγιστον καὶ τιμιώτατον τῶν πατρῴων Φιλίαν ἀδελΦοῦ καὶ πίστιν ἀπο δεδωκότες.* L. *ἀπολωλεκότες.*

II.

Fragm. Lysiae 33: *οὐδὲ εἴ τις εἰσποίητος πάθος, οὐδεὶς ἀποστερεῖ τὴν μητέρα αὐτοῦ τῶν χρημάτων.* L. *οὐδὲ εἴ τι ὁ εἰσποίητος πάθοι.*

III.

Apud Hom. Il. 3. 101 seqq.:

ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη. ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα·
οἴσετε δ' ἄρν'. κ. τ. ἑ.

Punctum ponatur post τάχιστα et v. seq. leg.: οἴσετε Ϝάρν'. Cf. Il. 15. 718.

IV.

Ibid. Od. 3. 40:

δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας ἐν δ' οἶνον ἔχευεν.

L. Ϝοῖνον δ' ἐνέχευεν.

V.

Ibid. 4. 649:

αὐτὸς ἑκὼν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος.

L. αὐτὸς ἐγώ Ϝοι δῶκα. Cf. ibid. 2. 133, ubi cum Schol. corrig.: Ἰκαρίῳ, αἴ κ' αὐτὸς ἐγὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.

VI.

Ibid. 4. 805:

οὐ μέν σ' οὐδὲ ἐῶσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες.

L. οὐδέν cum Schol.

VII.

Ibid. 6. 160:

οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν.

L. τοιόνδ' ἔϜιδον.

VIII.

Ibid. 8. 355:

Ἥφαιστ', εἴπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας.

L. χρεῖός γε Ϝαλύξας. cf. H. 1. 81.

IX.

Ibid. 10. 378:

Τίφθ' οὕτως, 'Οδυσεῦ, κατ' ἄρ' ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ.

L. ἕζε' ἀναύδῳ ἐFῖσος. cf. Il. 1. 117; Od. 5. 365; θ. 407.

X.

Apud Eur. Hipp. 752 seqq.:

ὦ λευκόπτερε Κρησία

πορθμίς, ἃ διὰ πόντιον

κῦμ' ἀλίκτυπον ἅλμας. κ. τ. ἑ.

L. ἁλίκτυπος. Cf. Soph. Antig. 953.

XI.

Ibid. 836 seq.:

τὸ κατὰ γᾶς θέλω, τὸ κατὰ γᾶς κνέφας

μετοικεῖν σκότῳ θανὼν ὁ τλάμων.

L. τὸ κατὰ γᾶς σκότος, τὸ κατὰ γᾶς κνέφας

μετοικεῖν θέλω. κ. τ. ἑ. Cff. Soph. O. C. 1701;

Eur. Meleagri fr. 14. 1 D.

XII.

Ibid. Orest. 1015:

ἰσάδελφος ἀνήρ, * ἰθύνων.

Expleatur: ἰσάδελφος ἀνήρ, τοῦδ' ἰθύνων.

ΙΘΥΝΩΝ
ΤΟΥΔ|ΙΘΥΝ
ΙΟΥΝ = ΤΟΥΔ.

XIII.

Apud Arist. Nub. 151:

κᾆτα ψυγείσῃ περιέφυσαν Περσικαί.

L. ψυγεῖσαι. concretae a r. ψύχω, concresco. P.

XIV.

Ibid. 1158 seqq. sic constituendi:

οἷος ἐμοὶ τρέφεται
τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς,
ἀμφήκει γλώττῃ
λάμπων πρόβολος ἐ-
μός, σωτὴρ δόμοις
ἐχθροῖσι βλάβη.

et 1165 seqq.:

ὦ τέκνον, ὦ παῖ ἔξ-
ελθ', ἔξελθ' οἴκων·
ἄϊε σοῦ πατρός.

Cf. Eur. Hec. 172 seqq.

XV.

Nimium sibi sumsit Mazochius quum scriberet in Tabulis Heracleensibus pag. 7. „Criticam nationem sese posthac in Epigrammatis istis excruciare ut ingenio suo procudant lectiones alias, quam quas hic habent, veto." Namque absurdum est quod edidit in Tabula priore part. II. vs. 87. *ὅ τι δέ κα τούτων τι ποιήσωντι πὰρ τὰν συνθήκαν τοὶ πολιανόμοι τοὶ ἀὲς ἐπὶ τῶ Fέτεος* ΕΠΙΚΑΤΑΒΑΝΟΝΤΙ *καὶ ζαμιώσοντι.* Portentosa sunt quae scribit pag. 224: „Futurum vetus regulare *καταβανῶ* pro *καταβήσω.*"

Emenda ΕΠΙΚΑΤΑΒΑΛΙΟΝΤΙ; ἐπικαταβαλίοντι = ἐπικαταβαλοῦσι, ut in iisdem Tabulis ἀνκοθαρίοντι, ἀνγελίοντι, sim.

XVI.

Eiusdem monetae est quod scripsit ibid. vs. 73: ὅσσα ἐν τᾷ συνθήκᾳ γεγράψαται, ubi corrigendum est γεγράφαται.

XVII.

Apud Isaeum II. § 30. ἵνα δὴ πραγμάτων ἀπαλλαγῶμεν, ὥϛε δηώμεθα, οὕτως ἐπιτρέπομεν, male Dobraeus reiicit verissimam emendationem in quam ipse inciderat, ὥς γε δὴ ᾠόμεθα, *ut quidem opinabamur*.

XVIII.

Ibid. § 39. κατὰ τοὺς νόμους ἐποιήθη ἡ ποίησις, non est Graecum ἐποιήθη pro ἐγένετο. Corrige ἐποιήθην, *adoptatus sum* et expunge ἡ ποίησις.

XIX.

Ibid. § 43. dele quod sciolus adscripsit: ταῦτ' ἔϛι τὰ λυποῦντά με.

XX.

Apud Isaeum III. § 35 inepte legitur: φαίνεται περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκώς. Emenda μεμαρτύρηκεν expuncto φαίνεται.

XXI.

Ibid. IV. § 11. ἐφ' ὅσαπερ ληψόμενος ἥει, insiticium est ληψόμενος.

XXII.

Ibid. V. § 11. ἐγκαλεῖ αὐτῷ ὅτι ἐμβάδας καὶ τριβώνια φορεῖ. Repone τριβῶνα.

XXIII.

Ibid. § 22. δεδίαμεν γὰρ μὴ ὄφλωμεν δίκας. Athenienses non aliter dicebant quam δέδιμεν, δέδιτε, ἐδέδιμεν, ἐδέδιτε, ἐδέδισαν.

XXIV.

Ibid. VII. § 8. ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τἀργύριον, corrige πορίσειεν.

XXV.

Apud Cic. Orat. § 171: Ego autem illos *ipsos* laudo, cet. L. *ipse*.

XXVI.

Ibid. § 174: Nam qui Isocratem maxime mirantur, hoc in *eius* summis laudibus ferunt, cet. L. hoc in *eo* s. l. f.

XXVII.

Ibid. ad Fam. XII. 28 § 4: non dubitavi, quin tibi notissima et iura et *merita* populorum essent. L. *monumenta*. Cf. de Orat. I. § 201.

moñta = merita = monumenta.

XXVIII.

Id. Tuscul. dispp. III. § 50 i. f.: Ego sum is, qui dicam me non laborare, actum *habiturum*, quod egerint. L. *habitum iri*. cf. de Div. II. § 16. § 36.

XXIX.

Ibid. § 73: ego illum plus, quam me: perturbatio vitae, cet. L. ego illum plus, quam me, *ne* perturbatio vitae, cet.

XXX.

Ibid. IV. § 17: Aemulatio autem dupliciter *illa* quidem dicitur. L. *ita*. cf. § 56 h. l.

XXXI.

Id. de Rep. I. § 51: Hoc errore — — nomen illi — — tenent, re autem carent *eo nomine*. Uncis include duo ult. vocc.

XXXII.

In fr. 9 D. de sponsalib. (23. 1) pro: si fuerint nuptiae *collatae*, leg. videtur: si fuerint nuptiae *collocatae*. Cf. Cic. de Orat. III. § 219.

XXXIII.

In fr. 6 § 7 D. de A. v. O. H. (29. 2.) pro: qui metu verborum vel aliquo timore coactus *fallens* adierit hereditatem, leg. coniicio: qui metu *verberum* vel aliquo timore coactus *alieno* adierit hereditatem. Cf. fr. 7. pr. D. q. metûs c. (4. 2.) cf. Terent. Adelph. 1. 1. 49 sq: Hoc patrium est, potius consuefacere filium sua sponte recte facere, quam alieno metu.

XXXIV.

In Cicerone Epp. ad Div. X. 3. 4. (Orell. Ed. 2ª.) *sciebam enim ex iisdem te haec haurire fontibus, ex quibus ipse hauseram*: postremum corrigendum *hauriam.*

XXXV.

Ibid. 4. 4. bene sensit Ernestus abiiciendum esse *ut sciam.*

XXXVI.

Ibid. 6. 3. *nemo consularis habitus, nisi qui animo extitit in rem publicam consulari.* Requiritur *extitisset.*

XXXVII.

Ibid. *quae tu in experiendo ea ratione, quae te digna est, vera esse cognosces.* Digna Planco non *ratio*, sed *moderatio* erat.

XXXVIII.

Ibid. 12. 1. *ut magnam partem mihi laetitiae tua dignitas affert.* Deserenda auctoritas Medicei et revocandum *afferat.*

XXXIX.

Ibid. 2. *ut consuerat: at ego ei literas tuas.* Ratio evincit perperam iteratam esse syllabam. Delendum *at.*

XL.

Ibid. 15. 2. Nemo dum vidit perperam sic edi: *Pro-*

feci itaque per Laterensem internuntium: fidem mihi dedit cet. Distinguendum: *Profeci. Itaque per Lat. internuntium fidem mihi dedit.*

XLI.

Ibid. 16. 2. Abiecto *cures*, locus ita continuandus: *quocumque te ratio rei publicae ducet, sequare, ut ante factum aliquod* cet.

XLII.

Ibid. 17. 3. *ut Apellam ad me mitteret, quo obside fide illius et societatis in re publica administranda uterer.* Requiri videtur *societate.*

XLIII.

Ibid. 33. 1. *tametsi tantam calamitatem rei publicae quam tardissime audire optandum est, sed illis, qui prodesse nihil possunt neque mederi.* Corrumpitur sententia interposita coni. *sed,* vitio orta ex anteced. *est.* Igitur abiiciatur.

XLIV.

Ibid. XI. 8. 1. Sicut innumerabilibus locis, ita h. l. corrigendum *quod scriberem,* pro *quid.* Eodemque modo corrigendum infra 25. 1. et XII. 3. 1. et 9. 1.

XLV.

Ibid. 12. 2. Consuetudini Tullianae satisfiet, si abiicitur *existimant.*

XLVI.

Ibid. 27. 7. Similitudo sequentis syllabae fecit ut excideret pronom. *te.* Legendum est *tam te defendam.*

XLVII.

Ibid. XII. 1. 1. *ut tantum odium illud hominis impuri et servitutis dolor depulsus esse videatur.* Veram lectionem suspicor esse *sepultus.*

XLVIII.

Ibid. 25. 1. Obtemperandum est Manutio, et abiiciendum glossema *id est Calvisii et Tauri.*

XLIX.

Ibid. 3. Iterum probandus Manutius, qui e duobus libris edidit: *fuit enim illud quoddam caecum tempus servitutis,* non *graecum.*

LX.

Ibid. 30. 6. Sicuti haec edi solent, carent apodosi. Itaque hoc modo redintegranda sunt: *Ceteris de rebus, maxime quae de pecunia, quum Pansae mortem ignorares, scripsisti, quae per nos ab eo consequi te posse arbitrarere, ea te non fefellissent, si viveret.*

LI.

Ibid. XIII. 1. 3. *Is igitur Patro,* abiiciatur nomen proprium.

LII.

Ibid. 5. 2. *Is habet in Volaterrano possessionem.* Res ipsa postulat ut corrigatur *habebat.*

LIII.

Ibid. 6. 3. corrigendum *incredibile quiddam.*

LIV.

Ibid. 11. 1. *meos municipes Arpinates.* Postremum vocab. tollatur.

LV.

Ibid. 23. 2. ne ex prava quidem consuetudine defendi potest, *quo et est apud suum patronum.* Del. *et.*

